ודייני גולה אמרו מחזיקין אמר רב הלכה

כדייני גולה אמרו ליה רב כהנא ורב אםי לרב

הדר ביה מר משמעתיה אמר להו מסתברא

אמרי כדרב יוסף: ולא לאשה בנכסי בעלה

וכו': פשימא כיון דאית לה מזוני מזוני הוא

דקא אכלה לא צריכא אדיחד לה ארעא

אחריתי למזונה הא ראיה יש לימא לגלויי

זוזי הוא דבעי שמעת מינה המוכר שדה

לאשתו קנתה ולא אמרינן לגלויי זוזי הוא

דבעי לא אימא הא ראיה יש בשמר מתנה

אמר ליה רב נחמן לרב הונא שלא הוה מר

גבן באורתא בתחומא דאמרינן מילי

מעלייתא אמר ליה מאי מילי מעלייתא

אמריתו המוכר שדה לאשתו קנתה ולא

אמרינן לגלויי זוזי הוא דבעי אמר ליה פשימא

דל זוזי מהכא ותיקני בשמרא מי לא תנן

יינכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף ובשמר ובחזקה אמר ליה ולאו איתמר עלה אמר שמואל לא שנו אלא בשמר מתנה

יאבל בשמר מכר לא קנה עד שיתן לו

דמיה ולאו מותיב רב המנונא יבשמר כיצד

כתב לו על הנייר או על החרם אע"פ שאין

בו שוה פרומה שדי מכורה לך שדי 🕫 קנויה

לך הרי זו מכורה ונתונה ולאו הוא מותיב

לה והוא מפרק לה "במוכר שדהו מפני רעתה

י (רב ביבי מסיים בה משמיה דרב נחמן)

ולמה כתב לו בלשון מכר כדי ליפות כחו

מיתיבי ילוה מן העבר ושחררו מן האשה

וגרשה אין להן עליו כלום מאי מעמא לאו

משום דאמרינן לגלויי זוזי הוא דבעי שאני

התם דלא ניחא ליה לשווייה נפשיה

יעבד לוה לאיש מלוה שלח רב הונא

אבין המוכר

שדה לאשתו קנתה

ובעל

ורב אשי אמר במתנה בקש ליתנה

CH.

רב א מיי' פי"ג מהל' טוען הלכה ח סמג עשין לה טוש"ע ח"מ סי' קמט סעיף טי

ט:

רג ב מיי פ"א מהלי
מכירה הלי ג ופ"ב
מהלי אסמנ עשון
מהלי אכירה הלי א סמנ עשון
מהלי קל סער
א וסיי הלי אסע מעיף
א וסי רמא סעיף א:
בר ג מיי פ"א מהלי
מרירה הלבה ז מנג ש
מיירה הלבה ז מנג ש
נוש"ע ח"ת פי קאל סעיף

טוש"ע ח"מ סיי קלא סעיף ז: רה ד מיי שם טוש"ע שם ס"א: רו ה מיי שם טוש"ע שם

ס"ב: רז ו מייי פ"ב מהלי מלוה הלכה ח טוש"ע אה"ע

רבינו גרשום (המשך) דבעל גבי אשתו שתיק: הא מייתי ראיה. דזבנה ניהלה יש לה חזקה אמאי נימא הבעל משום הכי זבינתה ניהלה כדי לגלויי לי זוזי דחזו לה דהות מטמרא ולא משום מכירה גמורה דהא מה שקנתה אשה קנה בעלה. ש״מ מדלא מצי למימר הכי איכא למישמע זוזי הוא דבעי ואי מייתא ראיה הויא חזקה. לעולם המוכר לאשתו ל) קנתה ולא אמרי׳ לגלויי זוזי ולא אמרי' לגלויי זוזי הוא דבעי. והאי דדייקת הא ראיה יש לה היינו בשטר מתנה דאי מייתא ראיה דיהבה לה במתנה ראייתה ראייה: בתחומא. בבית המדרש: אמר ליה. המוכר שדהו לאשתו וכו׳ ולא אמרי׳ לגלויי זוזי בעי: אמר ליה מאי מעלייתא. אמו ליו מאי מעלייות. פשיטא דקנתה: דל זוזי מהכא. דאפי׳ לא יהבה ניהליה זוזי אפי׳ הכי קנתה בשטר דקא גמר ומקנה לה בשטר. דתנן כו׳ בכסף בלא שטר ובשטר בלא כסף ולא שטו ובשטו ביא כטן יולא מצי למיהדר בהן: עד שיתן דמים. 3) ואי אמרי׳ הכא לא קנתה היינו טעמא משום דלגלוי זוזי בעי. ומקשי׳ ולא. דלא קנה עד דיהיב זוזי. ומתיב וכו' הרי זה מכורה ונתונה. ואע"ג דלא נתן דמים אלמא משום דנתינת השטר קנה. הכא נמי דל זוזי מהכא ותקני . בשטרא: במוכר שדהו מפני רעתה. שאין בה תועלת ומחמת שהיא רעה קא גמר ויהבה ניהליה אע"ג דלא קיבל דמים. אבל בעלמא . לא הנה עד שיתו דמים. לא קנה כו במוכר שדהו לאשתו לא קנתה דמצי אמר לגלויי זוזי הוא דעבדי משום הכי איצטריך להו . למימר בתחומא דקנתה ולא מצי אמר לגלויי זוזי טרדא. ירב ביבי מסיים בה משמיה לאשתו קנתה משום האי טעמא משום דבמתנה ביקש ליתו לה ולמה כתב לה בלשון מכירה כדי ליפות אחריות. ובמסכת קדושין . כתב רב אשי אמר במתנה מלשלם: מאי טעמא לאו משום דאמרינן לגלויי זוזי דלוה מהן פרוע להן. הוא דעביד לפרוע לא אמרינן י עבד. לגבי הי הלואה שאני דלא גמר לשעביד נפשיה למיהוי ערד לאשחו או

הא ראיה יש בשמר מתנה. ה״ה דה״ת למימר בשטר הודאה דלא שייך ביה גלויי זווי: דל זווי מהכא ותיקני ליה בשמר. במקום שכותבין שטר היו וקאמר דבמקום הזה לא מהניא שמעתיה מידי אע״ג דמהניא במקום שאין כותבין ומיהו אף במקום שכותבין שייך למימר

דנפקא מינה להיכא דאמר אי
דנפקא מינה להיכא דאמר אי
דנינן בשטרא איקני ואי בעינן
בכספא איקני דקני בכספא אע"פ
שלא כתב לו השטר אי נמי כגון שכתב
השטר תחלה ואח"כ נתנה דמים דאי
אמר לגלויי זוזי הוא דבעי לא קנתה:
בתב לו על הגייר או על החרם.
וכן מניא לענין קידושין כמב
וכן מניא לענין קידושין כמב

לה על הנייר או על החרם אע"פ שאין בו שוה פרוטה בתך מקודשת לי כו׳. אומר ר״ת דאתי כר״א דאמר עדי מסירה כרתי דלר' מאיר כיון שלריך שיחתמו עדים בשטר קידושין כדאמר בפ"ב דקידושין (דף מח. ושם) אמר ר"נ כגון דקדשה בשטר שאין עליו עדים ור"מ לטעמיה דאמר עדי חתימה כרתי א"כ לא מהניא חתימה על דבר שיכול להודייף כדתנן בפ"ב דגיטין (דף כה:) אין כותבין לא על הנייר כו' א ואפי׳ איכא עדי מסירה לא מהני לר"מ דלריך שיהא מוכיח מתוכו כדאמר בריש כל הגט (שם דף כד:) גבי כתב לגרש את הגדולה דלר"מ אפילו גדולה לא מצי מגרש משום דאין מוכח מתוכו הי מינייהו מגרש וח"ת והח אמר בפ"ב דגיטין (דף כב:) דלא הכשיר ר' אלעזר אלא בגיטין ולא הכשיר אלא לאלתר אבל בשאר שטרות (ס) משמע דלה הכשיר הפילו לאלתר וי"ל דהכי בעי למימר דלא הכשיר רבי אלעזר אלא בגיטין ודכותייהו כמו שדה מכורה לד דהכא וכן ההיא דקידושין דלא נכתבו אלא לקנות שדה והאשה דומיא דגיטי שאינן עשויין עיקרן לראיה אלא להתגרש אבל שטרות העומדים לראיה לה ביושין לה להירי ועי״ל להכה ובקידושין לה היירי אלא בכתב ידו כדאמר הוציא עליו כתב ידו כו' וזה אינו יכול להזדייף שהיה ניכר שאין זה כתב ידו: אע"ם שאין בו שוה פרומה.

מימה דמאי רבומא הוא שוה פרוטה בשלמא גבי קדושין נקט כמב לה
על הנייר או על החרם אע"פ שאין בו שוה פרוטה דרבומא היא דאע"פ
שאינה מקודשת ממורת כסף כיון שאין בו שוה פרוטה מקודשת ממורת
שטר אבל הכא גבי מוכר אפי' יש בו שוה פרוטה אינו קונה ממורמ
בסף שהרי מוכר נותן שטר ולא לוקח ואין קרקע נקנה אגב כסף:
דלבה בתב בלשון מבר בדי ליפות את בחו. להיות אחריות על
הנותן כדין מוכר ופ"ה שכתב לו בשטר כל זה שדי מכורה

לך וגם שדי נתונה וכתב לשון מתנה משום דינא דבר מלרא וקשה דאמר בהמקבל (ב"מ דף קח:) מתנה דאית בה אחריות יש בה משום דינא דבר מלרא ג ועוד קשה לר״ת שדי שדי תרי זימני למה לי ואור״ת וכן ר"י דלא מיירי בשכותב שניהן אלא בשכותב מכורה או נתונה והאמר אפי׳ בשכתב מכורה במתנה בקש ליתנה לו והא דכתב בלשון מכר כדי לייפות את כחו שמקבל עליו אחריות ד ועי"ל דשני שטרות כותב לו בחד לשון מכירה ובחד לשון נתינה ואם ילטרך לדינא דבר מלרא יראה של נחינה ולא של מכירה ואם צריך לאחריות יראה של מכירה ועי"ל דאפי׳ כתיבי תרוייהו בשטר אחד יפה כחו מה שכתב בלשון מתנה לענין הא דתנן לקמן בהמוכר את הבית (דף עא.) בד"א במוכר אבל בנותן נותן את כולן והכי איתא בירושלמי פ"ק דקידושין ועי"ל דנפקא מינה מה שכתב בלשון מתנה שאין לריך ליתן דמים ומיהו קשה לטעם זה דאמאי בעי בשטר באיקני סגי: לר**ו**ך מן העבד ושחררו בו'. תימה דמאי רבותא נקט ושחררו וגרשה פשיטא דאי אין להם עליו כלום בעודו תחתיו גם לכשיוצאין אין להם עליו כלום ויש לומר דסלקא דעתיה דגמר ומקני להו שיקנו לאחר שישתחרר ותתגרש: 63

בשום ענין והלכך איכא למימר לגלויי זוזי הוא דבעי אבל גבי מכר גמר ומקנה שהרי אינו נעשה עבד לוה בהך שטר מכירה כלל ואפילו קבל עליו אחריות עדיין לא נטרפה מן הלוקח דליהוי עבד לוה לגבי לוקח: **שלח רב הונא בר אבא.** לתלמידי בית המדרש: והבעל

ודייני גולה. שמואל וקרנא בפרק ראשון דסנהדרין (דף יז: ע"ש): מחזיקין. (²) והיה לה למחות: מסתברא אמרי. היכא דהויא מקלת חזקה בחיי בעלה ושלש לאחר מיתת הבעל כמו שפירש רב יוסף לעיל [1:] התם הוא דמסתברא דמחזיקין דהא רב גופיה ה"ק לעיל [שם] אשת איש לריכה

למחות דמשמע דמחזיקין ומיהו דייני גולה (ט בכל ענינין פליגי אדרב: כדרב יוסף. גמרא הוא שקיצר דברי רב אבל רב לא הזכיר רב יוסף שהרי קדם לו רב הרבה דורות: כיון דחים לה מזוני. מהבעל: מזוני הוא דקאכלה. הכל יודעין דלפירות יורדת והלכך לא מיחה בעל: דיחד לה. בעל קרקע אחריתי למזונות ואפי׳ הכי לא קפיד בעל אי אכלה טפי והלכך לית לה חזקה: ודייק חזקה הוא דלית לה בלח שטר: הח רחיה יש. חם יש לה שטר מכירה מבעל הוי מקחה קיים: לימא. הבעל אע"פ שהקרקע נקנה בכסף מעות הללו שקבלתי ממנה לא קני לה הקרקע: לגלויי זוזי בעינה. מעות הטמינה ממני ונתכוונתי לגלות לי מעותיה ובחזקת מעות שלי לקחתים מידה ולא לשם מכר ולא לדעת קנין מכירה קבלתי׳ ולא גמרתי והקניתי: שמעת מינה המוכר כו'. ופלוגתא היא לקמן: אימא. דוק הכי: הא ראיה יש. אם יש לה שטר מתנה דהתם גמר ונתן לה דליכא גלויי זוזי: במחומה. בתי מדרשות שלהן בסוף התחום היו כדי שיוכלו לבא שם בשבת מן העיירות שמסביב: א"ל. היכא דאיכא שטר מכירה אפילו לגלויי זוזי מיכוין בקבלת המעות הוי קנין גמור דדל זוזי מהכא ותיקני בשטר מכירה דגבי מעות הוא דאיכא למימר קבלת מעות הללו לא ליקני דלגלויי זוזי נתכוין ולעלמו קבלם אבל גבי שטר המכירה לא שייך למימר הכי אלא הרי הוא כשטר מתנה דהכל מודין בו לקמן דקנתה דמה ריוח יש לו בכתיבת שטר המכירה אלא ודאי גמר ואקני לה והא ליכא למימר דאי לא כתב לה שטר לא הוה יהבה זוזי ולגלויי זוזי נתכוין גם בכתיבת השטר

דכל כך לא מסיק איניש אדעתיה: מי לא סנן כו'. וקס"ד דאפי בשטר מכירה האמר דקני בלא נתינת מעות דכיון דכתב לו שטר מכירה אין יכולין עוד לחזור זה בזה ומעות חייב לו הלוקח למוכר: ולאו איסמר עלה. דבשטר מתנה מיירי אבל שטר מכר לא קנה: וא"ל רב הונא לרב נחמן ולאו מוחיב רב המנונא. לשמואל כו'. אלמא שטר מכר נמי קנה ואכתי מאי מילי מעלייתא: הרי זו מכורה או נחונה. ואמר ליה רב נחמן לאו אמרינן התם בפרק ראשון דקדושין [כו.] דרב המנונא מותיב לה וגם מפרק לה דהך ברייתא דקתני שטר מכר קונה במוכר שדהו מפני רעתה קרקע רעה דבההיא ודאי גמר ומקנה מיד בשטר ומעות ליהוו מלוה גבי דלוחח עד דתבע ליה אבל בשאר קרקעות לא קנו בשטר עד דיהיב זוזי כשמואל ואכתי איכא מילי מעלייתא: ה"ג במסכת קדושין נשסן רב אשי אמר במסנה ביקש ליחן לו כו'. ואאתקפתא דהך ברייתא דהוה קשיא לשמואל קאי ובא רב אשי לומר דהך ברייתא לא בשטר מכר איירי כלל אלא בשטר מתנה ודבר הרגיל הוא שכותבין בשטר מתנה לשון מכר ליפות כחו דמקבל מתנה שאם יערערו עליו יבא הנותן לפצותו כדין מוכר דלא ליהוי תרעומת עילויה וה"ק שדי מכורה לך וגם נתונה תהיה לך הרי זו מכורה להיות אחריותה על הנותן כדין מוכר וגם נתונה היא ולית בה משום דינא דבר מלרא דאמרינן בבבא מליעא (דף קח:) מתנה לית בה משום דינא דבר מלרא והיינו דאיכא ייפוי כח דמכר ודמתנה: ה"ג ורב אשי אמר במתנה כו': לוה מן העבד. וכתב שטר מלוה ושיעבד לו נכסיו: לגלויי זוזי הוא. דשיעבד לו נכסיו: דלא משוי נפשיה כו'. אנן סהדי דשום אדם לא יהיה ברלונו עבד לוה אם יכול להפטר

ל) [ב"ק כ. עמ"ש על הגליון
 בשם הערוך], ל) קדושין כו.
 [לקמן פו.], ג) קדושין כו.,
 ד) רש"ל מ"ו,

תורה אור השלם

ו עָשִׁיר בְּרְשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה: משלי כב ז

הגהות הב"ח

(ח) גמ' שדי מכורה לך שדי נתונה לך: (3) רשב"ם ד"ה מחזיקון דהיה: (3) ד"ה מסתכלח וכי בכל ענין פליני: (1) תוכ' ד"ה דל וכוי חיבעינא בשמית איקני וחי בעינא: (3) ד"ה רמב וכוי בשל או משמי

מוסף רש"י

בתחומא. לא היית קרוב בתחומא. לא היית קרוב בתחומא לצל שמוכל לבל, ל"א שיש לרן אחריות. היינ שמעתי (ביק ב), גבסים שיש לרן אחריות. היינ שיש לרן אחריות. היינ שיש לרן אחריות. היינ להיים של לדם להיים ולחיבון בו) לבי שקייםן ושומין ושומין (שדושין בו) בסף. במקו מעות של "בו). בסף. במקו מעות שבי מתוכה לך א נמונה שבי לרן ומסר לו את השטר. אם כתב לו את השטר שדי מתוכה לך א נמונה שום. בדוקה. רפק בה לך ומסר אלא היים ודמיה. לא אל היים ביש שראל הלא היים ביש שראל אלא מיני לרישים בעי שראל אלא מיני לרישים בעי שראל אלא מיני דמיה. לא להמרי לתיים. הדר מפני ששראל אלא מיני דפרים בעי שראל אלא מיני דרוב לתיים לעלק בעי שראל לאל אל להייב להייבר ליים שום. במברה ודרובה. קל לא מל להייבר ליים שום. במברה דרו מפני היים בעולא ללוקם כי היים רעתה. דינים אל או או קתני היים ולאו או או קתני היים ולאו או או קתני לדי או או או או או מתוכי היים ולאו או או קתני לה מדל הדרוב אשי אמר. הך מתני היו ולאו או או קתני של היו אל או או או מתנה לו לא של תפני עלים להבנו מתנו מתנה שוב עלים להבנו מתנו ש.

מוסף תוספות

א. וחרס יכולה להדרייף כדאמרינן בכתובות. למדיבות בתובות שאין כעומדין אלא לראיה שבהן עומדין אלא לראיה שבהן ולפיכך כל שיכולין כדיל להוציל לראיה שבהן להוציל לראיה שבהן להוציל לראיה כמו הגט יכול להוציל לראיה כמו להוציל לראי בעשה. מוס' קירושן ע. ג. ודיינין ליה עיקיום מוס' במרה לך. בחדיא שדי מכודה לך. עיין כשכ"ל מה שכמנו נשם וריטני"ל מה שכמנו נשם

רבינו גרשום

יחזיק לאחר מיתת בעלה ג' שנום: דינני גולה. שמואל וקרנא: הדר ביה מהמר רב אין מחזיקין: מסחבר טעמייהו אמרי, משום דס"ל כתירוץ דרב יוסף דאמר לעולם באחר אמר, ולא משום דמוזוק חום היא בה: לא צריכא כגון היא בה: לא צריכא כגון למונותיי, החזיקה באחרית למונותיי, החזיקה באחרית שפילו הכי לא הריא חוקה